

خلاصه مقالات دومین همایش ملی بوم شناختی ایران

۲۵ و ۲۶ مهر ماه ۱۳۸۶ - گرگان

مقایسه آیش فصلی و سالانه در آذربایجان شرقی با استفاده

از یک مدل ساده

کد مقاله: ۸۶۵۱

الیاس سلطانی^۱، فرخ رحیم زاده خوئی^۲، علیرضا کوچکی^۳، عزیز جوانشیر^۱ و افشین سلطانی^۱

۱- دانشکده علوم زراعی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

۲- دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

۳- دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده:

از آیش برای افزایش ذخیره رطوبت خاک در شرایط دیم استفاده می شود، اما این که آیش چقدر می تواند در افزایش ذخیره آب مؤثر باشد به شرایط اقلیم و خاک هر منطقه بستگی دارد. برای بررسی آیش در شرایط استان آذربایجان شرقی، شبیه سازی ها برای ۲۳ سال در ۵ شهر اهر، مراغه، میانه، سراب و تبریز انجام شد. نتایج نشان داد که ذخیره آبی در پایان دوره آیش فصلی (آیش از اول شهریور تا اوایل فروردین) از ۷۹ تا ۱۴۰ میلی متر برای این شهر ها متغیر می باشد. این آب ذخیره شده در خاک ۵۰ تا ۶۰ درصد آب بارندگی را شامل می شود. عمده ترین عامل اتلاف آب در این نوع آیش تبخیر از خاک می باشد که باعث اتلاف ۴۰ تا ۵۰ درصد بارندگی می شود. سهم رواناب و زهکشی عمقی نسبتاً کم و مشابه (بین ۱ تا ۱۰ درصد) می باشد. در آیش سالانه (آیش از اول شهریور تا اول مهر سال بعد)، آب ذخیره شده در خاک در پایان دوره بین ۶۷ تا ۱۰۴ میلی متر بود که ۱۶ تا ۳۱ درصد از کل آب بارندگی را تشکیل می داد. مقایسه آیش فصلی و سالانه نشان داد که در شرایط استان، آیش گذاری سالانه از نقطه نظر ذخیره آب هیچ گونه مزیتی ندارد، بلکه باعث تلفات قابل ملاحظه آب از طریق رواناب و زهکشی عمقی می شود و در نتیجه فرسایش خاک و آبشویی عناصر غذایی را شدت می بخشد.

کلمات کلیدی: آیش فصلی، آیش سالانه، اجزای موازنه آب خاک، آذربایجان شرقی.

دومین همایش ملی
کشاورزی بوم شناختی ایران

مجموعه خلاصه مقالات

دومین همایش ملی کشاورزی بوم شناختی ایران

دانشگاه علوم کشاورزی
و منابع طبیعی تهران
پژوهشگاه زراعت و منابع طبیعی

انجمن علمی کشاورزی
بوم شناختی ایران

